

FAGPLAN
PERSONFORSIKRING NÆRING
V.1 2020

Innhold

: DEL 1 INFORMASJON OM FAGPLANEN

1. BAKGRUNN OG FORMÅL

Opplæringsmateriell	4
Oversikt over innholdet	5
Kunnskapsnivåer	5

: DEL 2 EMNEOMRÅDER FOR PERSONFORSIKRING

EMNEOMRÅDE 1: GRUNNLEGGENDE FORSIKRINGSKUNNSKAP

Oversikt og bakgrunn	6
Fagemne 1.1. Hva er forsikring?	7
Fagemne 1.2. Forsikring og samfunnsansvar	8
Fagemne 1.3. Sentrale begreper	9
Fagemne 1.4. Forsikringsøkonomi	9

EMNEOMRÅDE 2: Rådgivning i personforsikring

Oversikt og bakgrunn:	10
Fagemne 2.1. Behovskartlegging og anbefaling	11

EMNEOMRÅDE 3: PRODUKTER

Oversikt og bakgrunn:	14
Fagemne 3.1. Produktbestemmelser	14
Fagemne 3.2. Yrskeskade/-sykdom - lovbestemt forsikring	17
Fagemne 3.3. Annen ulykke/fritidsulykke (dvs. ulykke som ikke er yrkesrelatert)	19
Fagemne 3.4. Kollektiv ulykkesforsikring	20
Fagemne 3.6. Annen sykdom	22
Fagemne 3.7. Uførepensjon	22
Fagemne 3.8. Syk/Utbetaling til avtalt tid	23
Fagemne 3.9. Sykelønn	23
Fagemne 3.10. Alvorlig sykdom/kritisk sykdom	24
Fagemne 3.11. Lisens	25
Fagemne 3.12. Behandlingsforsikring	25
Fagemne 3.13. Reiseforsikring	26
Fagemne 3.14. Nøkkelpersonforsikring	27
Fagemne 3.15. Kompanjongforsikring	27

EMNEOMRÅDE 4: RISIKO- OG HELSEVURDERING

28

Oversikt og bakgrunn	28
Fagemne 4.1. Risiko- og helsevurdering	28
EMNEOMRÅDE 5: REGELVERK OG BRANSJEAVTALER FOR PERSONFORSIKRING NÆRINGSLIV	31
Oversikt og bakgrunn:	31
Fagemne 5.1. Forsikringsavtaleloven for kollektiv personforsikring	31
Fagemne 5.2. Lov om forsikringsformidling (felles fagemne med skadeforsikring)	33

: DEL 1

INFORMASJON OM FAGPLANEN

1. BAKGRUNN OG FORMÅL

FinAut utreder en autorisasjonsordning for forsikringsrådgivere næringsliv. Arbeidet har sitt opphav i kommende IDD-krav om dokumentasjon av kompetanse og videreutdanning/oppdatering av forsikringsrådgivere. IDD skiller ikke mellom rådgivning til privatpersoner og næringsliv. I første fase er det utviklet en felles fagplan.

En felles fagplan:

- legger grunnlag for økt legitimitet og gjør næringen bedre forberedt på eventuelle myndighetskrav
- gir mulighet til en viss selvregulering og gå lenger enn lovverket krever. Planen gjør det mulig å ligge i forkant mht. temaer som kan gi negativt fokus på bransjen
- danner grunnlag for systematisk faglig utvikling og utvikling av målrettede opplæringsopplegg for
 - bransjens leverandører av opplæringstjenester
 - bedriftene i bedriftsinterne opplegg
- formaliserer krav på tvers av bedrifter, noe som er innebærer
 - tilnærmet lik kundebehandling i bransjen
 - trygghet for selgere/rådgivere
 - stordriftsfordeler
- gjør det enklere å etablere en felles godkjenning-/autorisasjonsordning

Fagplanen skal gi kandidatene oversikt over opplæringens innhold og omfang. Den er fritt tilgjengelig for medlemsbedriftene og er et grunnlag for å utvikle relevant og målrettet opplæring.

Fagplanen er et dynamisk dokument. Hovedendringer innarbeides hvert år i januar. Siste versjon finnes alltid tilgjengelig på FinAuts hjemmeside.

Opplæringsmaterieil

Nødvendig lærestoff (pensum) er bedriftenes ansvar – eventuelt i samarbeid med utdanningsleverandørene deres. Når det gjelder Etikk og God skikk, er det gjort et unntak mht. pensum for å sikre felles faglig ståsted og felles begrepsapparat. Det tas forbehold om tilpasninger av pensum for næringslivsrådgivere.

Oversikt over innholdet

Fagplanen beskriver krav til generell fagkunnskap som det forventes at forsikringsrådgivere i næringsliv skal ha. Fagplanen er delt inn i fem emneområder som omhandler personforsikring. Alle emneområdene i fagplanen er inndelt i spesifiserte fagemner og delemner med kunnskapskrav. I del 2 av fagplanen beskrives emneområdene nærmere.

- Emneområde 1: fellesområde for skade- og personforsikring
- Emneområde 3 og 4: spesifikt for personforsikring
- Emneområde 5: fellesområde for skade- og personforsikring

Kunnskapsnivåer

Kunnskapsprøven krever ulike nivåer av kunnskapsbeherskelse:

- Nivåene beskriver hvilken kompleksitet oppgavene har.
- Nivåene bygger på hverandre. Har man kunnskap på nivå 2, så har man også kunnskap på nivå 1.
- Delemner som skal testes på nivå 2, kan også ha oppgaver som er på nivå 1.
- Krav til kunnskapsnivå er spesifisert under hvert delemne i fagplanen.

Kunnskapsnivåer	Beskrivelse – noen stikkord
Gjengi fakta/vite at	<ul style="list-style-type: none">• huske eller gjengi informasjon, fakta, begreper, definisjoner og prinsipper• vite at noe er som det er• kjenne til metoder, lover etc.
Forstå	<ul style="list-style-type: none">• forstå sammenhengen i en problemstilling eller forholdet mellom ulike størrelser eller begreper• forstå meningen eller hensikten med noe• omforme eller «oversette» informasjon, ikke bare gjengi faktabasert kunnskap
Anvende	<ul style="list-style-type: none">• finne ut hvilken metode/hvilket prinsipp som kan brukes for å løse oppgaven• identifisere en situasjon/et problem som er kjent og bruke hensiktsmessig kunnskap eller metode• forutsi/anslå (eller resonnerer seg fram til) sannsynlige hendelser ut fra spesifiserte betingelser

: DEL 2

EMNEOMRÅDER FOR

PERSONFORSIKRING

EMNEOMRÅDE 1: GRUNNLEGGENDE FORSIKRINGSKUNNSKAP

Oversikt og bakgrunn

Dette emneområdet er grunnmuren for tilegnelse av videre kunnskap innenfor områdene skadeforsikring og personforsikring.

Emneområdet skal gi en innføring i hva forsikring er og hvorfor vi tilbyr skadeforsikring og personforsikring til næringslivskunder. Kandidaten skal få kjennskap til forsikringsnæringens historie og utvikling, samt forstå grunnprinsippene i forsikring. Videre skal kandidaten forstå betydningen av det kollektive samfunnsansvaret som gjelder alle aktører: myndighetene, selskapene, selgerne og rådgiverne.

Emneområdet omfatter også sentrale begreper og forsikringsøkonomi.

Grunnleggende forsikringskunnskap består av fire fagemner:

1.1. Hva er forsikring?

1.2. Forsikring og samfunnsansvar

1.3. Sentrale begreper

1.4. Forsikringsøkonomi

Fagemne 1.1. Hva er forsikring?

Beskrivelse:

Fagemnet gir en grunnleggende innføring i hva forsikring er og hvorfor vi tilbyr forsikring. Dette er relevant fordi kandidaten må forstå hvorfor forsikring er viktig og når kunden trenger det.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.1.1. Bakgrunn</p> <p>Kandidaten skal forstå hvorfor behovet for forsikring oppsto historisk sett, hvordan forsikring har utviklet seg og hvordan forsikring fungerer i dag.</p>	Forståelse
<p>1.1.2. Grunnprinsippene for forsikring</p> <p>Kandidaten skal kunne de syv grunnprinsippene nedenfor og forstå hvorfor disse må være oppfylt før et forsikringsprodukt kan etableres.</p> <p><u>Grunnprinsippene:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. En gruppe går sammen.2. Tapet må være uforutsett.3. Risikoen må true alle i gruppen.4. Gruppen må være forholdsvis stor, og tapet som den enkelte kan bli utsatt for må kunne bli forholdsvis stort.5. Forsikringstakerne skal ikke selv kunne fremkalle en skade som forsikringen dekker.6. Risikoen må kunne beregnes.7. Et tap skal kunne vurderes økonomisk.	Forståelse

Fagemne 1.2. Forsikring og samfunnsansvar

Beskrivelse:

Fagemnet gir en grunnleggende forståelse av sammenhengen mellom forsikringsbransjen og samfunnet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.2.1. Forsikringsselskapenes ansvar</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsselskapene skal skape verdier for samfunnet gjennom å trygge liv, helse og verdier. Forsikringsselskapenes rolle er å avlaste kunden for risiko. Kandidaten skal vite at selskapene er forpliktet til å drive forsvarlig og lønnsomt.</p>	Fakta
<p>1.2.2. Rådgivers ansvar</p> <p>Kandidaten skal forstå at under "hatten" samfunnsansvar har han/hun et ansvar for å avdekke kundens behov og tilby riktig forsikringsløsning slik at bedriften og dens ansatte oppnår økonomisk trygghet. Kandidaten skal forstå at han/hun ved tilbud om Personforsikring har en rådgivningsplikt overfor kunden.</p>	Forståelse
<p>1.2.3. Forsikringssvindler</p> <p>Kandidaten skal forstå det kollektive ansvaret alle deltakere i en forsikringsordning har. Kandidaten skal også forstå hvorfor forsikringssvindler er et samfunnsproblem som bidrar til at prisen på forsikringer øker.</p>	Forståelse
<p>1.2.4. Hvitvasking</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan forsikring kan benyttes til hvitvasking og hvilke regler som gjelder for varsling av dette.</p>	Forståelse

Fagemne 1.3. Sentrale begreper

Beskrivelse:

Fagemnet skal gi grunnleggende forståelse av begreper som brukes i forsikring.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.3.1. Begreper i FAL A (skadeforsikring) og B (personforsikring)</p> <p>Kandidaten skal vite hva som er omfattet av lovens del A (FAL § 1-1) og del B (Fal § 10-1) og kunne tilhørende definisjoner (FAL A § 1-2 og FAL B § 10-2).</p> <p>Kandidaten skal vite hva loven sier om kollektive forsikringer (FAL §§ 9-1 til 9-8) og (FAL §§ 19-1 til 19-15).</p>	Fakta
<p>1.3.2. Andre viktige begreper i forsikring</p> <p>Kandidaten skal kjenne de vanligste begrepene i forsikring og forstå hva disse betyr, herunder forsikringsbevis, vilkår, dekning, dekningsomfang, forsikringssum, premie, egenandel, avkortning, fullverdi, førsterisiko, reservasjon, regress, "plutselig og uforutsett", skjønn, skadeforsikring, personforsikring og gruppelevsforikring.</p>	Fakta

Fagemne 1.4. Forsikringsøkonomi

Beskrivelse:

Fagemnet skal gi kandidaten forståelse av hvordan forsikringsøkonomien i selskapet påvirker prisene på forsikringene.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.4.1. Hva er forsikringsøkonomi?</p> <p>Kandidaten skal forstå de grunnleggende økonomiske sammenhengene i et forsikringsselskap.</p>	Fakta Forståelse

Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom hva kundene betaler inn og forsikringsselskapets kostnader.	
1.4.2. Forsikringsøkonomiske begreper Kandidaten skal vite hva sentrale forsikringsøkonomiske begreper betyr: reassuranse, egenandel, combined ratio, skadeprosent, kostnadsprosent, hovedforfall og avsetninger.	Fakta
1.4.3. Pris på forsikring Kandidaten skal kjenne til hvordan prisen på en forsikring fastsettes og hvordan den er bygget opp.	Fakta

EMNEOMRÅDE 2: Rådgivning i personforsikring

Oversikt og bakgrunn:

Hensikten med emneområdet er å gjøre kandidaten i stand til å kartlegge kundens behov for personforsikringer og gi konkrete anbefalinger. Emneområdet belyser hvordan bedriftenes behov for personforsikring varierer hva de ansatte bør være forsikret mot og hvilke forsikringer man kan tilby. Dette inngår som en del av behovsavdekkingen.

Emneområdet skal skape forståelse for hvordan offentlige ytelser, lovpålagt yrkesskedeforsikring og forsikringsytelser gjennom arbeidsgiver bygger på hverandre. Kandidaten skal kunne avdekke forsikringsbehovet med utgangspunkt i bedriftens behov og ønsker ved å ta hensyn til offentlige ytelser, lovpålagte forsikringer og forsikringer bedriften har fra før. Kandidaten skal også kunne ta hensyn til ytelser bedriften kan ha gjennom den kollektive pensjonsordningen.

Emneområdet består av fagemnet

1. Behovskartlegging og anbefaling

Fagemne 2.1. Behovskartlegging og anbefaling

Beskrivelse:

Kandidaten skal kunne gjennomføre en behovsanalyse med utgangspunkt i kundens situasjon og med basis i behovsanalysen gi råd om hvordan kunden bør forsikre de ansatte og deres familier. Kandidaten skal kjenne til at mange forsikringselskaper bruker en dekningsmatrise i behovskartleggingen. Denne visualiserer hvilke erstatninger den lovpålagte yrkesskadeforsikringen gir og hvilke situasjoner som må sikres med arbeidsgivers og den enkeltes private forsikringer i kombinasjon med offentlige ytelser.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.1.1. Hva er personforsikring?</p> <p>Kandidaten skal vite at personforsikring er forsikring av personer (i motsetning til ting), og at forsikringene er knyttet opp mot de ansattes liv og helse. NB: Personforsikring kalles personalforsikring i enkelte selskap.</p> <p>Kandidaten skal vite at de vanligste personforsikringene gir erstatning ved ulykke, sykdom/arbeidsuførhet og dødsfall.</p> <p>Kandidaten skal vite at en personforsikring kan gi erstatning for et økonomisk tap (for eksempel tapt inntekt) eller for et ikke-økonomisk tap (dvs. ménerstatning for tapt livsutfoldelse).</p> <p>Kandidaten skal kunne forklare begrepet arbeidsuførhet og hva som kreves for å bli erklært varig arbeidsufør.</p> <p>Kandidaten skal kunne forklare begrepene ménerstatning og medisinsk invaliditet, samt hvordan en medisinsk invaliditetsgrad fastsettes.</p>	<p>Forståelse</p>

<p>2.1.2. Hvorfor personforsikringer?</p> <p>Kandidaten skal kunne forklare hvorfor det er viktig med personforsikringer, herunder årsaker til- og økonomiske konsekvenser av sykdom, uførhet, arbeidsledighet og død.</p> <p>Kandidaten skal kunne illustrere bedriftens behov for personforsikring som et supplement til offentlige ytelser.</p> <p>Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom personforsikring og offentlige ytelser og lovpålagt yrkesskadeforsikring.</p>	<p>Anvendelse</p>
<p>2.1.3. Behovskartlegging</p> <p>Kandidaten skal forstå hvordan behovet for personforsikring avhenger av:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bedriftens personalpolitikk, spesifikke behov og ønsker 2) Aldersfordeling, sivilstatus, forsørgeransvar og lønnsnivå 3) Spesifikke bransjeforhold og risiko 4) Ytelser gjennom folketrygden 5) Personforsikringer eller forsikringsytelser gjennom kollektiv pensjonsordning <p>Kandidaten skal kunne gi et forslag til totalt forsikringsopplegg basert på bedriftens behov og ønsker.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til FAL § 11-1 om selskapets informasjonsplikt i forbindelse med tegning.</p> <p>Kandidaten skal kunne beregne konkrete forsikringssummer med utgangspunkt i et kartlagt forsikringsbehov.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p> <p>Anvendelse</p>
<p>2.1.4. Behov for personforsikring – anbefalinger</p> <p>Kandidaten skal kunne legge frem en konkret anbefaling som dekker bedriftens behov ved ulykke, sykdom og uførhet, og eventuelt erstatning til etterlatte ved død.</p> <p>Kandidaten skal kunne forklare hvorfor bedriften trenger de anbefalte forsikringene, hvilke dekninger forsikringene inneholder og når de kommer til utbetaling.</p> <p>Kandidaten skal forstå at viktige forutsetninger og begrensninger som forbehold om godkjent helsevurdering reguleres i FAL § 19-10.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p> <p>Anvendelse</p>

<p>2.1.5. Skattemessige forhold</p> <p>Kandidaten skal kjenne til skattereglene for personforsikring, forsikringsytelser tilknyttet kollektiv pensjon, behandlingsforsikringer og reiseforsikring.</p> <p>Kandidaten skal vite at det er forskjeller i skattereglene for pensjonsforsikringer.</p> <p>Kandidaten skal også kjenne til hvilke skatteregler som gjelder for erstatningsutbetalinger.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.1.6. Flytting av personforsikring</p> <p>Kandidaten skal vite at det normalt kreves ny helsevurdering ved flytting av individuelle personforsikringer (gjelder små bedrifter).</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at det finnes flere flytteforskrifter som regulerer flytting av forsikring mellom selskapene og vite hva disse innebærer.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at det per i dag ikke er alle personforsikringer som inngår i bransjeavtalen og vite hvilke produkter dette gjelder.</p> <p>Kandidaten skal vite at han/hun må utvise aktsomhet og være særlig bevisst på sin informasjonsplikt ved flytting av personforsikringer fra et annet forsikringsselskap.</p> <p>Kandidaten skal vite at selskapene har ulik praksis når det gjelder gjenopptakelse av forsikringer etter flytting.</p>	<p>Fakta</p>
<p>2.1.7. Rådgivningsplikt og dokumentasjon</p> <p>Kandidaten skal vite at rådgivere innenfor personforsikring ikke bare har en moralsk, men også en juridisk plikt til å avdekke og gi råd om kundens forsikringsbehov, ref. FAL § 11-1 og §11-3. Kandidaten skal forstå at det er viktig å ha gode rutiner for dokumentasjon av rådgivningssamtalen, både for kundens, rådgiverens og selskapets del, med tanke på løpende rådgivning og fremtidige skadesaker.</p>	<p>Forståelse</p>

EMNEOMRÅDE 3: PRODUKTER

Oversikt og bakgrunn:

Emneområdet omhandler personforsikringsprodukter (rene risikoprodukter) som normalt tilbys i markedet.

- 3.1. Produktbestemmelser
- 3.2 Felles kunnskapskrav for generelle produkter
- 3.3. Yrkesskade/-sykdom - Lovbestemt forsikring
- 3.4. Annen Ulykke/fritidsulykke ("Annen ulykke enn yrkesskade")
- 3.5. Kollektiv Ulykke
- 3.6. Gruppeliv død, uførekapital og varig arbeidsuførhet
- 3.7. Annen sykdom
- 3.8. Uførepensjon
- 3.9. SYK/ utbetaling etter avtalt tid
- 3.10. Sykelønn
- 3.11. Alvorlig sykdom/Kritisk Sykdom
- 3.12. Lisens
- 3.13. Behandlingsforsikring
- 3.14 Reiseforsikring
- 3.15. Nøkkelpersonforsikring
- 3.16. Kompanjongforsikring

I tillegg til generell produktkompetanse må kandidaten ha meget god kunnskap om selskapets egne produkter. Utvikling av spesiell produktkompetanse foregår internt i regi av det enkelte selskap.

Alt salg og rådgivning skal gjennomføres med fokus på kundens behov.

Kandidaten skal ha god kompetanse når det gjelder produktenes egenskaper, omfang, begrensninger, ansvarsregler og tegningsregler. Kandidaten skal forstå hvordan produktene henger sammen og kunne identifisere mulige overlapp. Kandidaten skal legge frem både fordeler og ulemper som knytter seg til de forskjellige produktene og konseptene, slik at kunden får et best mulig beslutningsgrunnlag.

Fagemne 3.1. Produktbestemmelser

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler generelle begreper knyttet til de vanligste personforsikringsproduktene i markedet. I tillegg beskriver det felles kunnskapskrav som gjelder flere produkter.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.1.1. Forsikringsavtale</p> <p>Kandidaten skal vite hva en forsikringsavtale består av. Kandidaten skal vite at tekst i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkåret.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>3.1.2. Vilkår</p> <p>Kandidaten skal forstå hva forsikringsvilkår er og hvordan disse er bygget opp. Kandidaten skal forstå vilkårets betydning for forsikringsavtalen.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>3.1.3. Tegningsregler og helsevurdering</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at selskapene har tegningsregler som beskriver kriteriene for å kjøpe forsikringen. Kandidaten skal også vite at det kan stilles krav om innlevering av arbeidsdyktighetserklæring, egenerklæring og helsevurdering fra lege for å gi riktig pris og vilkår.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.1.4. Prissetting – risiko og strategi</p> <p>Kandidaten skal vite at prissetting i all forsikring er lovregulert (Forsikringsvirksomhetsloven § 3-3).</p> <p>Kandidaten skal forstå at prisen på et produkt fastsettes etter risikoberegning, markedsmessige og individuelle prisjusteringer og kostnadspåslag.</p> <p>Kandidaten skal forstå at prisen er påvirket av ulike risikofaktorer som alder, yrke og helsetilstand, samt at selskapene kan ha ulike prisstrategier.</p> <p>Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom pris og skadestatistikk.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>3.1.5. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <p>Kandidaten skal vite hva forsikringen normalt gjelder for og eventuelle sum- og andre begrensninger forsikringen normalt har.</p>	<p>Fakta</p>

<p>3.1.6. Dekningsomfang</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke hendelser forsikringen er ment å gi erstatning for. Kandidaten skal også forstå bedriftens behov for forskjellige typer dekningsomfang og hva forsikringen normalt dekker og ikke dekker.</p>	<p>Forståelse</p>
<p>3.1.7. Forsikringssum</p> <p>Kandidaten skal vite hva en forsikringssum er og at det er kunden som er ansvarlig for den forsikringssummen som avtales.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.1.8. Utvidelser og tilleggsdekninger</p> <p>Kandidaten skal vite at det kan avtales tilleggsdekninger og utvidelser utover hovedproduktets dekning.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.1.9. Regler for utbetaling</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke regler som normalt gjelder for utbetaling av erstatning.</p>	<p>Forståelse</p>
<p>3.1.10. Forsikringens start og slutt</p> <p>Kandidaten skal vite når forsikringene begynner og slutter å gjelde.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.1.11. Fortsettelsesforsikring</p> <p>Kandidaten skal vite hva en fortsettelsesforsikring er, hvem den gjelder for, når den gjelder og tidsfrist for å tegne forsikringen. Kandidaten skal vite at selskapet plikter å tilby fortsettelsesforsikring når arbeidsgivers forsikring opphører.</p>	<p>Forståelse</p>

Fagemne 3.2. Yrkesskade/-sykdom - lovbestemt forsikring

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler produkter som dekker skade eller sykdom man får i arbeidstiden og som er knyttet til arbeidet. Enhver arbeidsgiver har lovpålagt plikt til å kjøpe yrkesskadeforsikring for alle sine ansatte, enten de arbeider hel- eller deltid. Forsikringsplikten gjelder også for midlertidige ansatte.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.2.1. Lov om yrkesskadeforsikring med forskrifter</p> <p>Kandidaten skal kjenne til:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lov om yrkesskadeforsikring av 16.06.1989 nr 65• Forskrift til lov om yrkesskadeforsikring av 13.10.1989 nr 1041 (gitt av Justisdepartementet)• Forskrift om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring av 21.12.1990 nr 1027 (gitt av Justisdepartementet) <p>Kandidaten skal vite at enhver arbeidsgiver har lovpålagt plikt til å kjøpe yrkesskadeforsikring for alle sine ansatte, enten de arbeider hel- eller deltid. Forsikringsplikten gjelder også for midlertidige ansatte.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.2.2. Frivillig yrkesskadetrygd</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke deknings selvstendig næringsdrivende har i folketrygden og når disse dekningene kommer til utbetaling.</p> <p>Kandidaten skal vite at selvstendig næringsdrivende har dårligere deknings i folketrygden enn ansatte. Blant annet har ansatte rett på yrkesskadefordeler ved yrkesskade og yrkessykdommer. Det har ikke selvstendig næringsdrivende krav på.</p> <p>Kandidaten skal vite at selvstendig næringsdrivende og frilansere kan tegne frivillig yrkesskadetrygd gjennom NAV for å kompensere for at selvstendig næringsdrivende ikke har krav på yrkesskadefordeler gjennom NAV. Frivillig Yrkesskadetrygd er aktuell for innehavere av enkeltpersonforetak, ansvarlige selskap og selskap med delt ansvar (gjelder ikke innehaver som er ansatt i eget AS).</p>	<p>Forståelse</p>

<p>Kandidaten skal vite at formålet med yrkesskadetrygd gjennom NAV er å gi særfordeler ved yrkesskader og yrkessykdommer utover ordinære ytelser gjennom NAV.</p>	
<p>3.2.3. Konstateringstidspunkt</p> <p>Kandidaten skal kjenne til definisjonen av konstateringstidspunktet.</p> <p>Kandidaten skal vite at konstateringstidspunktet avgjør hvilket forsikringsselskap som skal behandle en skadesak.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.2.4. Hvilket forsikringsselskap har erstatningsplikt?</p> <p>Kandidaten kjenne til lovreglene/bransjereglene som bestemmer hvilket forsikringsselskap som har erstatningsplikt for en skade.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.2.5 Erstatning når arbeidsgiver ikke har tegnet yrkesskadeforsikring</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke rettigheter og krav en arbeidstaker med yrkesskade/sykdom har dersom arbeidsgiveren ikke har tegnet yrkesskadeforsikring.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til Yrkesskadeforsikringsforeningen og dens formål.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til reglene for å forsikre norske ansatte i utlandet og utenlandske ansatte i Norge.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.2.6. Refusjonsavgift til folketrygden</p> <p>Kandidaten skal vite hva refusjonsavgift til folketrygden er og kjenne avgiftens formål.</p>	<p>Fakta</p>

3.2.7. Alternative utvidelser til lovens minimum

Kandidaten skal kjenne til de mest sentrale utvidelsene, for eksempel

- reise til og fra arbeidssted
- ménerstatning ved varig mén under 15 %
- høyere forsikringssummer

Fakta

Fagemne 3.3. Annen ulykke/fritidsulykke (dvs. ulykke som ikke er yrkesrelatert)

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler produkter som dekker invaliditet og dødsfall som følge av en ulykkeshendelse. Fagemnet beskriver hva som er dekket og hva som ikke er dekket, samt hvem som har rett til erstatningsutbetaling ved et skadetilfelle.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.3.1. Annen ulykke / fritidsulykke</p> <p>Kandidaten skal vite at det gis engangsutbetaling ved invaliditet, arbeidsuførhet og død som følger av en ulykkesskade på fritiden (ikke en yrkesskade).</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvilke dekninger som er vanlige i bransjen:</p> <ul style="list-style-type: none">• tap av erverv/arbeidsuførhet• ménerstatning• død• tap av inntekt• behandlingsutgifter <p>Kandidaten skal vite hvordan forsikringen skiller seg fra kollektiv ulykkesforsikring.</p> <p>Kandidatens skal vite hvordan forsikringen er et påbygg til yrkesskedeforsikring.</p>	Fakta

Fagemne 3.4. Kollektiv ulykkesforsikring

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler produkter som dekker invaliditet og dødsfall som følge av en ulykkeshendelse. Fagemnet beskriver hva som er dekket og hva som ikke er dekket, samt hvem som har rett til erstatningsutbetaling ved et skadetilfelle.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.4.1. Kollektiv ulykkesforsikring</p> <p>Kandidaten skal vite at kollektiv ulykkesdekning er en engangsutbetaling ved varig medisinsk invaliditet og/eller dødsfall som følge av ulykkesskade.</p> <p>Kandidaten skal vite at kunden/arbeidsgiver kan velge om forsikringen skal gjelde heltid, i arbeidstiden eller på fritiden.</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsselskapene ofte har særskilte deknings/utvidelser/vilkår - eksempelvis for offshore-ansatte, ektefelle/samboer, barn av ansatte, skole-/barnehagebarn, organisasjoner, dugnad, korps/klubber.</p> <p>Kandidaten skal vite hvordan kollektiv ulykkesforsikring skiller seg fra Annen ulykke/fritidsulykke.</p>	<p>Forståelse</p>

Fagemne 3.5. Gruppeliv død og uførekapital

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler produkter som kan gi utbetaling ved død og varig ervervsuførhet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.5.1. Gruppeliv død</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som er målgruppen for dette produktet og at det gir engangsutbetaling ved den ansattes død – uansett årsak.</p> <p>Kandidaten skal vite at det kan være utpekt en eller flere begunstigede under forsikringen, forstå hva det innebærer og kjenne til at selskapene praktiserer ulike begunstigelsesrekkefølger som kan avvike fra FAL §15-1 og § 19-11.</p>	Fakta
<p>3.5.2. Engangsutbetaling ved varig arbeidsuførhet /gruppeliv/uførekapital</p> <p>Kandidaten skal vite hvem som er målgruppen for dette produktet og at det gis engangsutbetaling ved varig arbeidsuførhet hos den ansatte uansett årsak. Det kan være forskjeller mellom selskapene på dette punktet.</p> <p>Videre skal kandidaten kjenne til at forsikring ved varig arbeidsuførhet enten kan tilbys som en selvstendig forsikring, som en utvidelse av yrkesskadeforsikringen eller tilknyttet en gruppelivsforsikring ved dødsfall.</p> <p>Kandidaten skal forstå hvordan folketrygden og bransjen normalt definerer arbeidsuførhet.</p> <p>Kandidaten skal forstå hva valgmulighetene engangsutbetaling, gradert utbetaling og nedtrapping innebærer for sikrede. Reglene for nedtrapping kan variere fra selskap til selskap.</p>	Fakta

Fagemne 3.6. Annen sykdom

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler produkter som dekker sykdom som ikke er yrkesrelatert.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.6.1. Annen sykdom</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at forsikringen kan dekke arbeidsuførhet/medisinsk invaliditet og/eller død som skyldes slik sykdom som ikke blir godkjent som yrkessykdom.</p> <p>Kandidaten må kunne se dekningene opp mot øvrige uføreforsikringer.</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til at forsikringene kan tilbys med begrensninger (klausuler /reservasjoner).</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 3.7. Uførepensjon

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler et produkt som gir en månedlig kompensasjon for redusert inntekt hvis den ansatte blir syk eller utsatt for en ulykke og ikke kan jobbe lenger.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.7.1. Uførepensjon</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at forsikringen bidrar til å kompensere for redusert inntekt som følge av reduserte ytelser i folketrygden ved sykdom.</p> <p>Kandidaten skal også kjenne til reglene for utbetalingstidspunkt og varighet. Videre må kandidaten kjenne til at folketrygden maksimalt utbetaler 66 prosent av lønn opp til 6 G og at det ikke er noen kompensasjon for lønn utover 6 G.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 3.8. Syk/Utbetaling til avtalt tid

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler produkter som kan gi utbetaling ved sykdom. Det beskriver hvilke sykdommer og tilstander som gir rett til erstatning samt hvilke krav som gjelder.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.8.1. Engangsutbetaling ved ervervsuførhet</p> <p>Kandidaten skal vite at det finnes et produkt som gir engangsutbetaling ved ansattes midlertidige eller varige ervervsuførhet – uansett årsak.</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringen kan tilbys med flere alternativer for karenstid.</p> <p>Kandidaten skal forstå kundens behov for dekningsomfang.</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke forsikringssummer som kan velges ved tegning og hvordan forsikringssommene reguleres i forsikringstiden.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 3.9. Sykelønn

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler et produkt som dekker ansattes lønn over 6G i sykemeldingsperioden, i inntil 365 dager. Produktet sikrer dekning av den delen som olketrygden ikke dekker.

<p>3.9.1. Sykelønn</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at dette er et produkt for arbeidsgivere med ansatte som har lønn over 6 G. Maksimal erstatning varierer mellom selskapene.</p> <p>Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom arbeidsgivers lønnsplikt og ytelsene i folketrygden.</p> <p>Kandidaten skal forstå forskjellen mellom Sykelønn og Sykeavbrudd.</p> <p>Kandidaten skal vite at dagpengebeløp beregnes på bakgrunn av lønn ved tegning og kjenne til hvordan dagpengene reguleres i forsikringstiden.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
---	--------------------------------

Fagemne 3.10. Alvorlig sykdom/kritisk sykdom

Beskrivelse:

Dette fagemnet beskriver et produkt som skal gi ansatte økonomisk trygghet og handlefrihet i en vanskelig situasjon. Utbetalingen skjer en gang, og beløpet kan brukes etter eget ønske.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.10.1. Alvorlig sykdom/kritisk sykdom</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at produktet gir er engangsutbetaling til ansatte som rammes av alvorlig sykdom.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at forsikringen dekker definerte diagnoser og behandlinger.</p> <p>Kandidaten ha kjennskap til at forsikringen kan tilbys med begrensninger, (klausuler/reservasjoner/karens).</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 3.11. Lisens

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler et produkt som dekker økonomisk tap dersom en ansatt mister lisensen som er nødvendig for å kunne utøve vedkommendes yrke.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.11.1 Lisens</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at dette er en forsikring for arbeidsgivere som er bundet av tariffestede bestemmelser om lisensforsikring.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at det ikke er den ansatte eller vedkommendes helse som er forsikret her, men helsesertifikatet som trengs for å kunne jobbe for eksempel offshore, på båt eller i luftfart.</p> <p>Kandidaten må forstå sammenhengen mellom lisensforsikringen og øvrige arbeidsgiverbetalte forsikringer.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 3.12. Behandlingsforsikring

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler produkter som sikrer de ansatte rask behandling.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.12.1. Behandlingsforsikring</p> <p>Kandidaten skal vite at dette er en forsikring som bidrar til rask behandling.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hva forsikringen normalt dekker. Det kan dreie seg om utgifter til fysikalsk behandling, psykolog, online lege, røntgen/bildedagnostikk, legespesialist, operasjon og annen behandling på sykehus.</p> <p>Kandidaten skal vite hvilke krav som stilles for at behandlingen skal dekkes.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>

Fagemne 3.13. Reiserforsikring

Beskrivelse:

Kandidaten skal ha god forståelse for hva en reiserforsikring normalt omfatter og i hvilke tilfeller produktet gir erstatning. Kandidaten skal ha kunnskap om sentrale begreper relatert til forsikringen og om vanlige misforståelser/informasjonsmangler som ofte forekommer.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.13.1. Dekningsomfang</p> <ol style="list-style-type: none">1) Korttidsforsikring2) Helårsforsikring3) Avbestillingsforsikring <p>Kandidaten skal vite hvilke dekningsområder som normalt tilbys i markedet og hvilke hendelser de gir erstatning for. Kandidaten skal videre kjenne de vanligste forskjellene i dekningene og vite at bedrifter med medarbeidere i utlandet eller utenlandske medarbeidere i Norge (såkalt Expat eller Incoming) kan ha særskilte behov.</p>	<p>Fakta</p>
<p>3.13.2. Hva forsikringen normalt gjelder for</p> <ol style="list-style-type: none">1) Tap av reisegods/bagasje2) Forsinkelse av reise/reisegods3) Reisesyke og hjemreise ved sykdom4) Reiseulykke5) Reiseansvar/erstatningsansvar på reise6) Avbestilling av reise7) Evakuering8) Rettshjelp <p>Kandidaten skal forstå hva forsikringen normalt gjelder for samt eventuelle sum- og andre begrensninger (for eksempel kontanter, kamera, behandlingsutgifter etc.).</p>	<p>Forståelse</p>

Fagemne 3.14. Nøkkelpersonforsikring

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler et produkt som gir økonomisk hjelp og sikrer bedriftens økonomi dersom en nøkkelperson går bort eller blir ufør.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.14.1. Nøkkelpersonforsikring</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at målgruppen er bedrifter med spesielt viktige ansatte, såkalte nøkkelpersoner. Dette er personer som bedriften er svært avhengig av. Forsikringens formål er å sikre bedriftens verdiskaping i tilfeller der en nøkkelperson blir syk eller dør.</p> <p>Kandidaten skal kjenne godt til forsikringer/dekninger som nøkkelpersonforsikringen inneholder: død, helseforsikring og alvorlig sykdom.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til skatteforhold knyttet til den enkelte dekning i forsikringen.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>

Fagemne 3.15. Kompanjongforsikring

Beskrivelse:

Dette fagemnet omhandler et produkt som kan beskrives som en form for livsforsikring, tegnet på minst to personers liv. Det brukes i næringslivet for å sikre bedriftens fortsatte drift dersom en kompanjong blir varig arbeidsufør eller dør. Forsikringssummen kan for eksempel brukes å løse ut avdødes arvinger.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>3.15.1. Kompanjongforsikring</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at målgruppen er personer som eier/driver virksomhet i fellesskap eller et begrenset antall aksjonærer som eier en bedrift.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvilken dekning forsikringen gir, samt muligheten for utvidelser.</p> <p>Kandidaten må forstå at forsikringen krysstegnes, dvs. at man i praksis forsikrer hverandre.</p>	<p>Fakta</p>

EMNEOMRÅDE 4: RISIKO- OG HELSEVURDERING

Oversikt og bakgrunn

Lowerket krever at alle selskap som tilbyr forsikring som dekker sykdom, innhenter og vurderer helseopplysninger. Slik informasjon setter selskapet i stand til å beregne en pris som reflekterer helserisikoen. Dette gjelder bedrifter med få ansatte. For større bedrifter kan forsikringsselskapene benytte seg av bestemmelsene i FALS19-10, som gir forsikringsselskapet anledning til å unnta erstatning for arbeidsuførhet som inntre innen to år etter at selskapets ansvar begynte å løpe, og som skyldes sykdom eller lyte som den ansatte hadde på dette tidspunkt, og som det må antas at den ansatte kjente til. Emneområdet gir en grunnleggende innføring i hvorfor og hvordan selskapene gjennomfører helsevurdering ved søknad om forsikring. Emneområdet tar for seg kundens ansvar, rådgiverens ansvar og selskapets behandling og bedømmelse av helseerklæringen.

Risiko- og helsevurdering består av et fagemne:

4.1 Risiko- og helsevurdering

Fagemne 4.1. Risiko- og helsevurdering

Beskrivelse:

Fagemnet omhandler helseerklæringer og bakgrunnen for at forsikringsselskapet krever dem. Emnet beskriver videre de fullmakter og det beslutningsgrunnlag helseerklæringene gir selskapet. Det redegjøres også for hvordan selskapet behandler og vurderer opplysningene i helseerklæringen. De mulige utfallene av vurderingene samt den forsikredes klagemuligheter blir også gjennomgått.

Emneområdet gir en grunnleggende innføring i hvorfor og hvordan selskapene gjennomfører helsevurdering ved søknad om forsikring. Emneområdet tar for seg den forsikredes ansvar, rådgiverens ansvar og selskapets behandling og bedømmelse av helseerklæringen.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>4.1.1. Bakgrunn</p> <p>Kandidaten skal forstå hvorfor selskapet innhenter helseopplysninger.</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>4.1.2. Behandling av sensitive opplysninger</p> <p>Kandidaten skal vite at selskapet behandler og oppbevarer helseopplysninger i henhold til konsesjon fra Datatilsynet og bestemmelsene i personopplysningsloven.</p> <p>Kandidaten skal vite at GDPR gjelder for bedrifter i EU/EØS.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan personopplysninger skal håndteres etter regelverket</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>4.1.3 Automatisert helsevurdering</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at deler av, eller hele helsevurderingen, kan skje automatisk dersom den forsikrede har samtykket til dette.</p>	<p>Fakta</p>
<p>4.1.4. Hva er en helseerklæring?</p> <p>Kandidaten skal forstå at helseerklæringen er en egenerklæring fra den forsikrede om vedkommendes egen helse.</p> <p>Kandidaten skal forstå hvordan erklæringen danner grunnlag for selskapets risikovurdering.</p>	<p>Forståelse</p>
<p>4.1.5. Innhold i helseerklæringen</p> <p>Kandidaten skal vite at den forsikrede har informasjonsplikt om egen helse. Kandidaten skal også vite hvorfor helseerklæring må avgis til selskapet.</p>	<p>Fakta</p>

<p>4.1.6 Fullmakt fra kunden</p> <p>Kandidaten skal vite at den forsikrede i sin helseerklæring gir selskapet samtykke til å innhente helseopplysninger fra andre forsikringsselskap, leger, behandlere og institusjoner og NAV.</p>	<p>Fakta</p>
<p>4.1.7. Behandling av opplysningene</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan selskapet anvender de mottatte helseopplysningene og hvordan selskapet eventuelt innhenter ytterligere opplysninger.</p>	<p>Fakta</p>
<p>4.1.8. Vurderingen</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at det finnes retningslinjer og kriterier som selskapet legger til grunn for sin vurdering, herunder kjenne til Nemnda for helsevurdering.</p>	<p>Fakta</p>
<p>4.1.9. Beslutningen</p> <p>Kandidaten skal forstå hvilke mulige utfall helsevurderingen kan få for de forskjellige forsikringsdekningene. Kandidatene må kjenne til at det kan være ulik praksis i de forskjellige selskapene.</p> <p>Kandidaten skal forstå at utfallet av helsevurderingen kommuniseres direkte til forsikrede, og at selskapet plikter å gi en saklig begrunnelse for resultatet ved avvikende vurdering (pristillegg, reservasjon, avslag).</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>4.1.10. Kundens klagemuligheter</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvilke klageinstanser som finnes og hvordan kunden skal gå frem for å fremme sin klage.</p>	<p>Fakta</p>
<p>4.1.11. Ansvarsbegrensning</p> <p>Kandidaten skal kjenne til begrensninger i selskapets ansvar grunnet forsikredes helsetilstand (FAL § 13.5).</p>	<p>Fakta</p>

EMNEOMRÅDE 5: REGELVERK OG BRANSJEAVTALER FOR PERSONFORSIKRING NÆRINGSGLIV

Oversikt og bakgrunn:

Bransjeavtaler

Hensikten med bransjeavtalene er å regulere flytting av avtaler mellom selskapene gjennom å ivareta dem som er forsikret, regulere ansvar for erstatningsutbetalinger og ivareta dem som gjennom helseforsikring er i et behandlingsløp når avtalen flyttes. Merk at det for individuelle forsikringer ikke er et bransjesamarbeid. Her må forsikret levere ny egenerklæring om helse ved en eventuell overgang til nytt selskap,

Følgende bransjeavtaler gjelder:

- Kollektive personforsikringer
- Kollektive pensjonsforsikringer
- Kollektive helseforsikringer

Regelverk består av to fagemner:

- 5.1. Forsikringsavtaleloven for kollektiv personforsikring
- 5.2. Lov om forsikringsformidling (felles fagemne med skadeforsikring)

Fagemne 5.1. Forsikringsavtaleloven for kollektiv personforsikring

Beskrivelse:

Forsikringsavtaleloven er en spesiallov på avtalerettens område. Alminnelige avtalerettslige regler utfyller loven. Loven består av to deler: A: skadeforsikring og B: personforsikring. Loven er som en hovedregel ufravikelig. Fagemnet omhandler FAL B.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>5.1.1. Skillet mellom skadeforsikring/ personforsikring</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsavtaleloven skiller mellom skadeforsikring og personforsikring. Personforsikring er regulert i FAL del B. Skadeforsikring er regulert i FAL del A.</p>	<p>Fakta</p>

<p>5.1.2. Kollektive forsikringer</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringer tegnet til fordel for en nærmere angitt gruppe personer, er en kollektiv forsikring. Særregler for slike forsikringer finnes i FAL kap. 19. Kandidaten skal kjenne til forskjellen på en individuell og kollektiv avtale.</p>	<p>Fakta</p>
<p>5.1.3. Innledende bestemmelser</p> <p>Kandidaten skal ha oversikt over forskjellen på forsikret, forsikringstaker og forsikringsgiver. Kandidaten skal forstå hvilke roller hver enkelt har (FAL § 10-2), hvem som har rett til å styre over forsikringen, og hvem som har krav på eventuell erstatning (FAL 15-1 til FAL 15-9).</p> <p>Kandidaten skal forstå forskjellen på kapitalforsikring, livrenteforsikring og pensjonsforsikring (FAL § 10-2 d-f).</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>5.1.4. Selskapets informasjonsplikt</p> <p>Kandidaten skal forstå at selskapet har rådgivnings- og informasjonsplikt ved tegning, herunder skal kandidaten forstå hvorfor plikten etter FAL del B er utvidet i forhold til tingforsikringer.</p> <p>Kandidaten skal vite at rådgivning innenfor personforsikring innebærer et ansvar for å avdekke kundens forsikringsbehov.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvilken informasjon forsikringstaker/forsikrede har krav på i forsikringstiden (FAL §§ 11-3, 19-3 og 19-4).</p>	<p>Fakta</p> <p>Forståelse</p>
<p>5.1.5. Forsikringsavtaleloven</p> <p>Kandidaten skal vite når selskapets ansvar begynner å løpe (FAL §§ 12-1 og 19-5).</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvilke regler som gjelder for avbrytelse av et forsikringsforhold, både fra forsikringstakers og selskapets side (FAL §§ 12-3 og 12-4).</p> <p>Kandidaten skal vite at selskapet ved saklig grunn kan nekte forsikring (FAL § 12-12).</p>	<p>Fakta</p>

<p>5.1.6. Alminnelige forutsetninger for selskapets ansvar</p> <p>Kandidaten skal vite at selskapet har informasjonsplikt (FAL § 13-1) og at forsikringstaker/forsikrede har plikt til å gi riktige opplysninger om risiko (FAL § 13-2).</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at selskapet kan ha rett til å påberope seg mangelfulle helseopplysninger samt hvilke konsekvenser dette kan ha. (FAL § 13-2 - 13-4, FAL § 13-13).</p>	<p>Fakta</p>
<p>5.1.7. Pris</p> <p>Kandidaten skal vite at betalingsfrist på en personforsikring skal være minst én måned fra varsel er sendt (FAL § 14-1) Dersom forsikringstaker ikke betaler, må det sendes nytt premievarsel med 14 dagers frist for at selskapet skal bli fri for ansvaret (FAL § 14-2 1- ledd).</p>	<p>Fakta</p>
<p>5.1.8. Disposisjon over forsikringen og retten til selskapets ytelser</p> <p>Kandidaten skal vite at dersom forsikringstaker/forsikrede ikke har disponert over forsikringen, gjelder reglene i annet til sjetten ledd i § 15-1 (FAL § 15-1 2-ledd).</p> <p>Kandidaten skal ha oversikt over reglene rundt begunstigelse (FAL §§ 15-2 til 15-6 og 19-12).</p>	<p>Fakta</p>
<p>5.1.9. Erstatningsoppgjør, foreldelse</p> <p>Kandidaten skal ha kjennskap til at FAL kap.18 gir regler for at den som vil kreve erstatning fra selskapet, har opplysningsplikt. Selskapet kan også be om samtykke til å innhente taushetsbelagte opplysninger.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til meldefristbestemmelsene i § 18-5, foreldelsesreglene i § 18-6 og meldinger til og fra forsikrede § 19-9.</p>	<p>Fakta</p>

Fagemne 5.2. Lov om forsikringsformidling (felles fagemne med skadeforsikring)

Beskrivelse:

Lov om forsikringsformidling omfatter forsikringsrådgivere, forsikringsagenter og gjenforsikringsmeglere i tillegg til forsikringsmeglere. Forsikringsformidling er betegnelsen på den virksomhet disse gruppene utøver.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>5.2.1. Lov og forskrift</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsformidling er regulert i Lov om forsikringsformidling og Forskrift om forsikringsformidling (9. desember 2005 nr. 1421).</p>	Fakta
<p>5.2.2. Lovens formål</p> <p>Kandidaten skal vite at formålet med loven er å bidra til likebehandling av ulike aktører innen forsikringsformidling og ivareta interessene til brukerne av disse tjenestene.</p> <p>Kandidaten skal vite at loven også sikrer aktørene tilgang til det indre marked gjennom rett til grenseoverskridende virksomhet og etableringsrett.</p>	Fakta
<p>5.2.3. Lovens anvendelsesområde og definisjoner</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvilke aktører/virksomheter som omfattes av loven (§§ 1-1 og 1-2). Kandidaten skal videre kjenne til hvilken rolle de har og hva de ulike aktørene betyr for kundene.</p>	Fakta
<p>5.2.4. Tillatelse til å drive virksomhet - kvalifikasjonskrav</p> <p>Kandidaten skal kjenne til de vilkår som må være oppfylt for å drive virksomhet (kap. 2), hvilke krav som stilles til den enkelte utøver (kap. 3), samt plikten til å tegne forsikring (kap. 4).</p>	Fakta

<p>5.2.5. Krav til forsikringsagenter og forsikringsmeglere</p> <p>Kandidaten skal kjenne til de krav kap. 5 stiller til forsikringsagenter og forsikringsmeglere.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at loven (kap. 6) også regulerer gjenforsikringsmeglingsvirksomhet (reassuranse).</p> <p>Kandidaten skal kjenne til sentrale regler for forsikringsagentvirksomhet (kap. 7).</p>	<p>Fakta</p>
<p>5.2.6. Klage, tilsyn, tilbakekall av tillatelse, sanksjoner mv.</p> <p>Kandidaten skal vite at der det foreligger tvist mellom oppdragsgiver og forsikringsformidler, kan hver av partene kreve å få tvisten behandlet av kompetent organ som fastsatt i forskrift av departementet.</p> <p>Kandidaten skal vite at Finanstilsynet fører tilsyn med foretak og kan tilbakekalle tillatelse.</p> <p>Kandidaten skal kjenne til at overtredelse av loven kan medføre straffeansvar (kap. 9).</p>	<p>Fakta</p>

Finansnæringens Autorisasjonsordninger

Post PB 2572 Solli, 0202 Oslo **Besøk** Hansteens gt. 2, Oslo
Telefon +47 23 28 42 00 **Web** www.finaut.no **E-post** post@finaut.no